Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Benita Arabaolaza Uria

Ezkio-Itsaso, Gipuzkoa (1914-2013)

Aurkibidea

Biografia

Ezkioko Santa Luzia auzoan jaio zen, Oiarbide baserrian. Bere biki-laguna hil egin zen; eta bera, txikiena bazen ere, aurrera atera zen. Aurrena auzoan eta gero Zumarragan ibili zen ikasten eta han ikasi omen zuen erdaraz hitz egiten. 12 urte zituela, Andoaingo Borda baserrira joan ziren bizitzera; eta 18 urterekin neskame joan zen Donostiara. Han zenbait lekutan aritu zen; eta Alde Zaharreko kafetegi batean lanean ari zela hasi zen 36ko gerra. Senarra Donostiakoa zuen eta Andoainen bizi izan ziren.

Zintak

EZK-008

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Ansa, Ainhoa
- **Data**: 2010-09-10
- **Iraupena**: 70 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Etxeberria, Idoia

EZK-009

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Ansa, Ainhoa
- **Data**: 2010-09-14
- **Iraupena**: 52 min
- **Euskarria**: Bideo digitala

EZK-010

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Ansa, Ainhoa
- **Data**: 2010-09-14
- **Iraupena**: 53 min
- **Euskarria**: Bideo digitala

Pasarteak

1. Oiarbiden jaioa, Ezkion; bikia hil zitzaion

- **Erref**: EZK-008/002
- **Iraupena**: 0:02:18. **Hasi**: 00:01:24. **Bukatu**: 00:03:42

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Ezkion jaio zen, Oiarbide baserrian. Ezkio eta Itsaso ez zeuden artean elkartuta. Aita oñatiarra zuen, ama Gabiriakoa; haiek ere baserritarrak. Jaiotetxea nolakoa zen. Bederatzitik bost senide irten ziren aurrera. Bere bikia hil egin zen.

Transkripzioa
- Oiarbide zeon garai hartako Ezkion.
- Ezkion. Oain Ezkio-Itsaso da, baiño ordun biak zea zian, bakoitza beria zian, Itsaso txikigoa ta Ezkio’re ba... hola, ta biak alkartu in zien.
- Ta zu Ezkion jaio ziñen ta aitta ta ama, berriz, nunguak zenittun?
- Aitta Oñatin jaiyua, ta ama Gabirin jaiyua, hor beste etxe hortan.
- Beste kuadro hortan?
- Beste kuadro hortan.
- Ta haiek ere baserritarrak.
- Hoixe! Nunguak izango zian, ba!
- Zu zeorre’re bai.
- Ni’re bai, hoixe baserritarra!
- Nolakoa zan zure jaiotetxea?
- Neria? Jaiotetxia politta zan. Behintzat kuartuak, lo itteko kuartuak, bakoitzak, aittona ta amona ta,aitta ta amana ta hiru o lau bagiñun.
- Ta senide asko al ziñaten?
- U! Bost bizi giñen, baiño hillak ere bazian. Beatzi esaten zun gure amak.
- Ta beste lauak ttikik ziala hillek edo?
- Bai, bat hil zan nere aurrekua meningitisakin, eta bestia aborto luze batekin. Asike nik eta nere anaiak sei urten aldia gendun. Ni bixkia nitzen, naiz.
- A bai?
- Bai. Ta nere ahizpa hil in zan. Hua ederra emen zan, eta ni berriz kaxkarra. Eta ni, ni... amak esaten zun, ni hilko nitzelako ta neri kaso itten ai zian bitartian, bestia hil zitzaien.
- Ooo...
- Hoi pasa zan.

2. Etxeko txikiena; jostailurik ez zuen

- **Erref**: EZK-008/004
- **Iraupena**: 0:03:56. **Hasi**: 00:04:02. **Bukatu**: 00:07:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Sei urteko aldea zuen hurrengoarekin, eta bera zen txikiena. Aldameneko etxera joaten zen, lagunengana. Kartoizko kaxa batean sartu zutenik ez du gogoan. Egurrezko sehaska. Jostailurik ez zuen; behin, kartoizko panpina, paperezko arropak egiten zizkion.

Transkripzioa

- Ze izango nitzen ba, hantxen baserrin, bakarra banitza bezela. Zeatikan hemen neretikan bestea sei urte, eta bestie... bi anai ta ahizpa, ahizpa zaharrena gendun, haik... fuf! haundiguak zian. Ta ni txikina, ba, bakarrik banintzan bezela. Ni beti bakarrik. Aldameneko etxian bazian nere modukuak eta hairi eskerrak eta, lagunak izaten nittun, baiño...
- Ta zu esan dezu ttiki-ttikia ziñela.
- Bai.
- Ttiki-ttikia eta exkaxa-eo esan dezu zuk, kaxkarra.
- Bai, baiño osasun onekua.
- Ta zure amak kontatzen al zun zuri nola itten zizuen kaso?
- Neri nola itten zien kaso?
- Bai, mantakin o tapatu o, nola, nola aitzen zian zu zaintzen?
- Jakizu nola! Ahal zan bezela. Leheno lau hazita zeon ta nere mantak ez zian izango berrinak.
- Laguntzailea: Bai, aber, barkatu, kontatzen dezu, ba, xexto batian edo kaja batian edo... ze kontatu izan dezu batzutan?
- Kaja batian?
- L.: Bai, zu hain txikiya ziñela ta, ez zizuten sartu kaja batian? Kajatxo batian eta han sukaldian utzi?
- Ez, hori ez naiz gogoatzen.
- Nik’e horregatik galdetzen nizun, Benita, zapata kajatan eta algodoi tartian eta…
- Sehaska, egurrezko sehaska bat gogoatzen naiz ni nola gendun trinkin-trankan, trinkin-trankan. Egurrezkua zan, gaztaiñazkua eo hola izango zan.
- Eta jolasian eta?
- E?
- Jolasteko-ta aldameneko…?
- Aldamenekuakin? Nik ez nun jostailuik izaten. Gogoatzen naiz behin muñeka… kartoizko muñeka bat izan nula.
- Kartoizkua, e?
- E?
- Kartoizkua.
- Bai, urdun baserriako ez zeon ezer, kalian izango zian, baiño baserritan ez zan.
- Ta nolakua zan muñeka hura?
- Hua? Kartoizkua ta, ni gogoatzen naiz arpegiya garbitzen ai nitzela sudurra zeatuta utzi niyola, sudurra, azala kenduta. Hoixe besteik ez naiz gogoatzen. Geroztik ez nun izan beste muñekaik.
- Eta jantziyikan-eta izaten al zun jantziikan?
- Orduko jantziik ez naiz gogoatzen, ze jazten nittun.
- Muñekak, muñekanak e, kartoizko muñekanak.
- A! Muñekai paperezkuak itten nizkion. Soiñekuak itten nizkion, bai, paperezkuak.
- Hara!
- Bai.
- Zuk zeorrek, e?
- Bai. Ta kaja bat eukitzen nun, kaja hartan […] goraizakin itten nittun.
- Eta [...].
- Beste jostailluik ez genun ta.
- Ta pitxiikan eo koillareik eo jartzen zeniyon muñekai?
- Bai zea! Ordun e...
- Muñekai e.
- A, muñekai jartzeko koillaria nun izango nun ba?
- Soka zharren bat edo, ez al zan?

- Bai, zerbait jarriko niyon. Ez genun ikusten ta.
- Hoi ba.
- Ordun.

3. "Argia" egunkaria; irakurtzen, amak irakatsita

- **Erref**: EZK-008/005
- **Iraupena**: 0:03:06. **Hasi**: 00:07:58. **Bukatu**: 00:11:04
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Euskara » Euskararen egoera
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Euskarazko egunkaria ekartzen zuen amak Zumarragako feriatik, arrautzak saltzetik bueltan: "Argia". Amak bazekien irakurtzen, eta erakutsi egin zion; idazten ez zekien, ardizain ibili behar izan zuelako. Elizako liburua ere euskaraz. Zumarragan tren geltokia zegoen, eta erdaldun asko. Erdaraz nola ikasi zuen, berehala.

4. Ogia eta gari lanak

- **Erref**: EZK-008/006
- **Iraupena**: 0:02:42. **Hasi**: 00:11:04. **Bukatu**: 00:13:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:
Bera ez zen sagarra saltzen ibili, baina sagastia zuten; dolarea, sagardoa. Amak labean ogia egiten zuen. Garia egiten zuten, errotatik irina ekarri eta bi ogi mota egiten zituen. Gari lanak. Harrian jo, eta bi gari-kutxatan gordetzen zuten. Errota.

5. Gari lanak, auzolanean

- **Erref**: EZK-008/007
- **Iraupena**: 0:03:44. **Hasi**: 00:13:46. **Bukatu**: 00:17:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:
Gariaren prozesua. Ur-ardoa banatzen ibiltzen zen bera. Gari metak. Eguzkitan zabaldu. Gizonek jotzen zuten garia, auzolanean. Emakumeek ekartzen zuten, sorotik, gurdiarekin. Gurdiak eta lerak.

6. Karobia; laia eta goldea

- **Erref**: EZK-008/008
- **Iraupena**: 0:02:42. **Hasi**: 00:17:30. **Bukatu**: 00:20:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Baserria » Baserriko lanak » Lurra lantzea
- Politika » Gerra aurrea » XIX. Mendea

Laburpena:
Aita Kuban lau urtean egon zen soldadu, eta ez zuen baserrirako afiziorik. Karobia zuten. Egurra ekarri eta harria. Sua egiten zuten, karea egiteko. Saldu egiten zuten. Etxe guztietan laian egiten zen lurra jiratu. Laia nolakoa den. Auzolana. Goldea gero etorri zen. Aita arotz eta hargin ibiltzen zen.

7. Goldea eta alperra

- **Erref**: EZK-008/010
- **Iraupena**: 0:02:28. **Hasi**: 00:21:00. **Bukatu**: 00:23:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Baserria » Baserriko lanak » Lurra lantzea
- Politika » Gerra aurrea » XIX. Mendea

Laburpena:
Goldea etorri zenean erretiratu zituzten laiak, eta alde ederra. Batzuek goldearen kontra zeuden. Idi parea zuten, Ataundik harria ekarri eta karea egiteko. Alperra. Simaurra, garoa eta karea, zomorrorik ez izateko. Orain, berriz, intsektizida eta abonua.

8. Amaren baratzea; ama inude ibilia zen Madrilen

- **Erref**: EZK-008/012
- **Iraupena**: 0:01:13. **Hasi**: 00:23:48. **Bukatu**: 00:25:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Lanbideak » Neskameak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Letxugarik ez, baina tomatea eta tipulak izaten zituzten, lekak ere bai. Amak baratzea zeukan; aitona jorratzen. Ama inude izandakoa zen, Madrilen. Sukaldean bazekien, eta babarrun zuriak tomatearekin jartzen zituen.

9. Artoa errotara; taloak egiten

- **Erref**: EZK-008/013
- **Iraupena**: 0:03:10. **Hasi**: 00:25:01. **Bukatu**: 00:28:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko lanak » Artoa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Ganbaran gordetzen zituzten babarruna eta artoa. Errotara eramaten zuten errotara, astoarekin. Aitonak aletzen zuen. Amak artoa esnearekin egosten zuen. Taloak, arto irinarekin. Bahean pasatu, eta orea egin ur beroarekin. Talo-pala.

10. Sukaldeko tresnak: tupina, zartagiak, platerak

- **Erref**: EZK-008/014
- **Iraupena**: 0:04:45. **Hasi**: 00:28:11. **Bukatu**: 00:32:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Ekonomikaren ez zen, eta burdinazko tresnak zituzten. Tupina, sagarrak-eta egosteko eltzea. Ardi haragia, "xexina". Tupinari buruzko azalpenak. "Leratza". Brasa. Burdinazko eltzeak. Zartagiak, esne kaldera. Lurrezko txarroak eta platerak. Denak batetik jaten zuten hasieran.

11. Sagardoa xanpain botiletan

- **Erref**: EZK-008/015
- **Iraupena**: 0:02:04. **Hasi**: 00:32:56. **Bukatu**: 00:35:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Aisia » Taberna giroa » Sagardotegiak
- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:
Sagardoa egiten zuen aitak. Dolarerik ez zuten, eta kanpoan egiten zuen. Xanpain botiletan. Sobratzen zen sagarra saldu egiten zuten. Astigarragako sagardotegiak eta sagardo edaleak. Sagardoa eta ura. Ura gertu zuten, baina etxean ez.

12. Labaderoa, iturria eta harrizko txarroak

- **Erref**: EZK-008/016

- **Iraupena**: 0:02:08. **Hasi**: 00:35:00. **Bukatu**: 00:37:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala

Laburpena:
Labaderoa egin zuten neska koskorra zela. Errekara joan behar zuten, bestela. Oria hantxe hasten da. Mendiko iturburua, aska eta iturria. Amonak metal-ur bila bidaltzen zituen beste baserri baten ondora. Harrizko txarroak eta katiluak.

13. Gaztainak eramatera Zumarragara; arrosarioa, iluntzetan

- **Erref**: EZK-008/017
- **Iraupena**: 0:03:09. **Hasi**: 00:37:08. **Bukatu**: 00:40:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Emakumea buruan xestera hartuta, oinez astoarekin. Gaztainak eramatera joaten zen bera, Zumarragara. Fanega eta orduko neurriak. Fanega bat gaztaina zortzi pezeta. Danbolinean gaztainak erretzen, aitonak arrosarioa errezatu bitartean. Suaren bueltan bilduta. "Angelusa".

14. Aitona karlistadetan soldadu ibilia

- **Erref**: EZK-008/018
- **Iraupena**: 0:01:19. **Hasi**: 00:40:17. **Bukatu**: 00:41:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Aldaketak eta arazoak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Politika » Jarrera politikoak » Karlismoa, liberalismoa

Laburpena:
Aitona karlistetan soldadu ibilia zen, oñatiarra. Karlistek galdu egin zuten, eta bidali egin ei zituzten. Horregatik joan zen Ezkiora. Oiarbide baserrira. Orain hango soroetan lantegiak daude, oso aldatuta dago.

15. Ipuinak kontatzeko astirik ez

- **Erref**: EZK-008/020
- **Iraupena**: 0:02:25. **Hasi**: 00:42:00. **Bukatu**: 00:44:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Gaztaina erreak jan, taloak esnearekin, eta ohera. Ipuinik ez zieten kontatzen. Sorginen konturik ez du sinesten: Oñatiko errekan, behin, gauerdian soinuak entzun zituzten gauean; sorginak ote ziren arropak garbitzen. Baina ez, Artxubiko gizona zen, bere galtzak garbitzen.

16. Arima erratuak eta Anbotoko señoria

- **Erref**: EZK-008/021
- **Iraupena**: 0:01:54. **Hasi**: 00:44:25. **Bukatu**: 00:46:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:
Arima erratuen kontuak. Mezarako diruak beste gauza batzuetan gastatzeagatik. Anbotoko "señoria".

17. Ezkion Ama Birjina I

- **Erref**: EZK-008/023
- **Iraupena**: 0:03:35. **Hasi**: 00:46:34. **Bukatu**: 00:50:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:
Ama Birjina etxe ondoan azaldu zela, baina ez zuten sinistu. Hamabi urte zituenean, Andoainera joan ziren bizitzera. Ama Birjina azaldu zen tokian, taberna eta estankoa zuten batzuek; jendea erakartzeko egin omen zuten hori, Ormaiztegiko bainuetxea itxi zutenetik mugimendurik ez zegoelako.

18. Ezkion Ama Birjina II: nola bukatu zen

- **Erref**: EZK-008/024
- **Iraupena**: 0:03:12. **Hasi**: 00:50:09. **Bukatu**: 00:53:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:
Nola joan zen indarra galtzen. Jendetza joan zen, miraria egingo zuelakoan,

baina ez zen miraririk izan. Elizak debekatu egin zuen. Sagastian irudia. Gerra aurretik. Arantzazuko fraideak.

19. Sacamantecas, odol-ateratzaileak

- **Erref**: EZK-008/026
- **Iraupena**: 0:02:14. **Hasi**: 00:54:02. **Bukatu**: 00:56:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:
Sacamantecas. Ilundu baino lehen joan behar zuten etxera. Odola ateratzen omen zuten haiek, erregeen semeei eramateko. Erregeen familian bazeuden hemofilia zutenak. Alfonso XIII. Donostiara joaten zen oporretan; Zumarraga-Zumaia trena inauguratzera joan zen erregea, Zumarragara, eta beraiek hura ikustera eskolatik. Alfonso XIII nolakoa zen. Harentzat izango zen odola.

20. Eskolan Zumarragan; gimnasian kantari

- **Erref**: EZK-008/028
- **Iraupena**: 0:03:08. **Hasi**: 00:56:25. **Bukatu**: 00:59:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Eskolan Zumarragan hasi zen, lagunak hara joaten zirelako. Han ikasi zuen erdaraz. Maistra Burgoskoa. Liburu bakarrean zegoen dena eta irakurgaiak beste batean: "El corazón". Geografia oso gustukoa zuen. Gimnasia egiten zutenean, kantari. Kantatu egiten du (erdaraz).

21. Eskolan erdaraz; dotrina euskaraz

- **Erref**: EZK-008/030
- **Iraupena**: 0:04:18. **Hasi**: 00:59:44. **Bukatu**: 01:04:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren jarrera

Laburpena:
Euskaraz ez zuten ezer ere kantatzen eskolan. Etxean Oñatiko euskara entzuten zuen. Ezkion igandeetan dotrina ikastera, erdia erdaraz.

Buruz ikasi behar izan zuen, jaunartzea egiteko. "Calabazero", bestela. Kanturik ez du gogoan. Latinez errezatzen. Dotrina berria.

22. Primo de Riveraren diktadura; aita alkate

- **Erref**: EZK-008/032
- **Iraupena**: 0:03:47. **Hasi**: 01:04:14. **Bukatu**: 01:08:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea » 1923-1931: Primo de Rivera

Laburpena:
Primo de Riveraren diktadura. Guardia zibilek kuartelera pasatzen ziren etxe ondotik egunero; masustak jaten zituzten bidean. Orduko debekuak. Hegaztien gaitza. Erretoreak aukeratuta, aita alkate egin zuten. Kartak eramatera joaten zen bera. Trajea egin zuen aitak Donostiara joateko gobernadorearengana.

23. Primo de Riveraren diktadura; debekuak

- **Erref**: EZK-008/034
- **Iraupena**: 0:01:31. **Hasi**: 01:08:34. **Bukatu**: 01:10:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea » 1923-1931: Primo de Rivera
- Aisia » Kultura » Irakurtzea

Laburpena:
Primo de Riveraren garaiko debekuak: ganaduarekin ibiltzeko akuiluek puntan zuten iltzea. Diktadura. Euskaraz hitz egitea ez zuten debekatu. Argia egunkaria igandero; amak erosten zuen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-10-31

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com